

Alvesta
kommun

Alvesta kommun

Riktlinjer för egenavgifter för vuxna vid stöd och hjälpinsatser av behandlingskaraktär samt andra stöd- och hjälpinsatser

PROGRAM PLAN POLICY **RIKTLINJE**

Beslutat av: Kommunfullmäktige, KF §148/2023
Beslutsdatum: 2023-12-11
Gäller från och med: 2024-01-01
Dokumentet gäller för: Nämnden för arbete och lärande
Diarienummer: KS 2023-00543

Alvesta kommun Postadress: Alvesta kommun, 342 80 Alvesta · Besök: Centralplan 1, 342 80 Alvesta · Tel: 0472-150 00
E-post: kommunen@alvesta.se · Webb: alvesta.se

Innehåll

Allmänt.....	3
Egenavgifter.....	3
Stöd- och hjälpinsatser av behandlingskaraktär	3
Andra stöd- och hjälpinsatser	4
Egenavgift för stödlägenhet (omfattas av andra stöd- och hjälpinsatser enligt 8 kap. 1 § SoL).....	5
Avgiftsbeslut.....	5

Allmänt

I dessa riktlinjer avses med egenavgift den avgift som den enskilde ska betala vid *stöd- och hjälpinsatser av behandlingskaraktär och andra stöd och hjälpinsatser*. Avgifterna regleras i 8 kap. Socialtjänstlagen (SoL). Av 8 kap. 1 § första stycket SoL framgår:

Stöd- och hjälpinsatser av behandlingskaraktär medför inte kostnadsansvar för den enskilde vårdtagaren. Kommunen får dock, utom beträffande barn, ta ut ersättning för uppehållet av den som på grund av missbruk av alkohol, narkotika eller därmed jämförbara medel får vård eller behandling i ett hem för vård eller boende eller i ett familjehem. Regeringen meddelar föreskrifter om den högsta ersättningen som får tas ut för varje dag. För andra stöd och hjälpinsatser får kommunen ta ut skälig ersättning.

Kommunfullmäktiges beslut om avgift styr beloppen för egenavgifterna.

Det är möjligt att helt eller delvis efterge ersättningskyldigheten enligt 9 kap. 4 § SoL.

Egenavgifter

Egenavgift är den avgift som kommunen kan ta ut av den enskilde för en tjänst. Bestämmelserna i socialtjänstlagen skiljer på stöd- och hjälpinsatser av behandlingskaraktär och andra stöd och hjälpinsatser.

Stöd- och hjälpinsatser av behandlingskaraktär

Huvudregeln enligt 8 kap. 1 § SoL är att stöd- och hjälpinsatser är avgiftsfria för den enskilde. Kommunen får dock ta ut avgift för vård och behandling för missbruk av alkohol, narkotika eller därmed jämförbara medel i ett hem för vård eller boende (HVB) eller familjehem. Detta gäller alla vuxna klienter, 18 år och äldre, såväl pensionärer som personer med aktivitets- eller sjukersättning eller annan inkomst och oavsett om vården sker enligt SoL eller enligt Lagen om vård av missbrukare i vissa fall (LVM). Den avgift som kommunen får ta ut av den som vårdas för missbruk i HVB eller familjehem eller på LVM-hem får uppgå till högst 80 kr per dag. Detta regleras i 6 kap. 1 § Socialtjänstförordningen (SoF)

Av 9 kap. 4 § SoL framgår att socialnämnden helt eller delvis får efterge den avgift som avses i 8 kap 1-2 §§ SoL.

En samlad bedömning av den enskildes betalningsförmåga måste göras i samband med att egenavgiften fastställs. I 106 kap. 39 § Socialförsäkringsbalken regleras att för personer som uppbär sjukpenning eller vissa andra specifika ersättningar gäller att avgiften inte får överstiga en tredjedel av sjukpenningen/ersättningsbeloppet efter skatteavdrag. I övriga fall får avgiften

utgöra högst en tredjedel av förmånernas månadsbelopp efter skatteavdrag delat med 30. Avgiften avrundas till närmast lägre krontal.

Om den enskilde genom att betala egenavgiften blir beroende av försörjningsstöd måste avgiften efterges, detsamma gäller om den enskilde redan uppbär försörjningsstöd.

Det kan även finnas anledning att efterge avgiften om det kan antas medverka till fortsatt rehabilitering och när risken för att betalning av egenavgiften kan inverka negativt på uppnått behandlingsresultat (Prop, 179/80:1, s 549).

Andra stöd- och hjälpinsatser

För andra stöd- och hjälpinsatser än vård och behandling får kommunen enligt 8 kap. 1 § SoL ta ut en skälig ersättning. Exempel på andra stöd- och hjälpinsatser är placering på stödboende och arbetskollektiv.

Egenavgiften för andra stöd- och hjälpinsatser avser kostnad för uppehälle (boende och mat). Kommunfullmäktige beslutar om avgift för andra stöd- och hjälpinsatser enligt 8 kap. 1 § SoL.

Av 9 kap. 4 § SoL framgår att socialnämnden helt eller delvis får efterge den avgift som avses i 8 kap 1-2 §§ SoL.

En samlad bedömning av den enskildes betalningsförmåga ska göras i samband med att egenavgiften fastställs. För personer som uppbär sjukpenning eller vissa andra specifika ersättningar enligt 106 kap. 39 § Socialförsäkringsbalken får avgiften inte överstiga en tredjedel av sjukpenningen/ersättningsbeloppet efter skatteavdrag. I övriga fall får avgiften utgöra högst en tredjedel av förmånernas månadsbelopp efter skatteavdrag delat med 30. Avgiften avrundas till närmast lägre krontal.

Om den enskilde genom att betala egenavgiften blir beroende av försörjningsstöd ska avgiften efterges, detsamma gäller om den enskilde redan uppbär försörjningsstöd.

Det kan även finnas anledning att efterge avgiften om det kan antas medverka till fortsatt rehabilitering och när risken för att betalning av egenavgiften kan inverka negativt på uppnått behandlingsresultat (Prop, 179/80:1, s 549).

Egenavgift för placering på skyddat boende ska inte tas ut.

Egenavgift för stödlägenhet (omfattas av andra stöd- och hjälpinsatser enligt 8 kap. 1 § SoL)

Med stödlägenhet avses de bostäder som den enskilde kan beviljas med biståndsbeslut enligt 4 kap. 1 § SoL och 4 kap 2 § SoL. Den enskilde disponerar bostaden som ett bistånd och nämnden äger kontraktet till bostaden.

Egenavgiften för stödlägenhet tas ut enligt 8 kap. 1 § SoL. Kommunfullmäktige beslutar om egenavgift för stödlägenhet enligt 8 kap. 1 § SoL (andra stöd och hjälpinsatser)

Om den enskilde saknar betalningsförmåga för egenavgift för stödlägenhet ska den enskilde hänvisas till att ansöka om försörjningsstöd enligt 4 kap. 1 § SoL.

Egenavgift för stödlägenhet ska inte tas ut för målgruppen våldsutsatta i nära relationer.

Avgiftsbeslut

Avgiftsbeslutet ska grunda sig på aktuellt biståndsbeslut och aktuella avgifter som är fastställda av kommunfullmäktige. Av biståndsbeslutet måste det framgå om biståndet avser stöd- och hjälpinsatser av behandlingskaraktär, andra stöd- och hjälpinsatser eller egenavgift för stödlägenhet. Avgiftsbeslutet ska följa vad som anges i lagstiftning och i dessa riktlinjer. Avgiftsbeslutet är överklagbart.

I de fall det sker en förändring av den enskildes insatstyp, exempelvis att insatsen övergår från stöd- och hjälpinsatser av behandlingskaraktär till andra stöd och hjälpinsatser, ska ett nytt avgiftsbeslut fattas.

Efter beräkning av avgiftsutrymme skickas ett skriftligt avgiftsbeslut till den enskilde eller dennes företrädare där storleken på avgiften framgår, vilket avgiftsunderlag som har använts, hur avgiften beräknats och information om hur man överklagar.

Om en eller flera uppgifter, som har betydelse för avgiftsberäkningen, tillförs ärendet från någon annan än den enskilde själv eller dennes företrädare kan uppgiften